د ښځو د زده کړې حقوق په اسلام کې

الله(ج) عادل ذات دی!

ددې خبرې څخه څرګندېږي چې الله(ج) د ټولو مخلوقاتو تر منځ عدالت غواړي او هغه که نر وي او که ښځه الله(ج) يې تر منځ عدالت غواړي. دا خبره ټولو حقوقو ته شاملېږي، او زده کړه هم په حقوقو کې شاملېږي ،دا چې زده کړه حق ده نو ښځه هم ددې حق څخه نه ده محرومه، خو ښځه د زده کړې حق لري خو په مشروط ډول (باید د اسلام په شرایطو برابر د زده کړې ځایونه ته تګ او راتګ وکړي) . اسلام داسې یو مبارک دین دی چې هر چاته يې خپل حقوق برابر ورکړي دي، او اسلام چې ښځو ته کوم شرايط بیان کړي نوباید ښځه هغه مراعات کړي او د نارينه وو سره یوځای د ټولنې د پرمختګ لپاره متې را ونغاړي. اخر کې دا باید ووايو څوک چې د ښځو د تعليم د حق څخه منکر وي هغه د الله(ج) په عدالت باندې باور نه لري.

حضرت محمد(ص) رحمت العالمين ده نه رحمت الرجل!

الله(ج) موږ ټولو ته حضرت محمد(ص) ددې لپاره رالیږلی چې تر څو ټول انسانیت د جهل له بربادوونکي توپان څخه و ژغوري او د علم په رڼا يې و نازوي. او دا بربادوونکی توپان صرف نارينه نه تباه کوي بلکې ښځې هم ترې تر بل هر چا زيات رنج وړي. نو هغه مبارک یوازې نارينه وو لپاره رحمت نه ده بلکې هغه ټول عالميت ته رحمت ده.

ځینو اسلام کې خپل حقوق مطالعه کړي او د نورويې نه دي مطالعه کړي صرف ځان ورته ښکاري چې د هرڅه حق لري او نور ورته هسې خوشې بوتلان ښکاري او په خپل ذهني تحلیل سره د ښځو په زده کړه باندې د رد ټاپه لګوي.

نو ځکه خو حضرت محمد(ص) د ټولو مخلوقاتو لپاره رحمت ده، او ښځه هم ددې رحمت څخه نه ده بې برخې. او اخر کې به دا خبره وکړم څوک چې د ښځو د تعليم نه منکرېږي هغه په اصل کې د حضرت محمد(ص) په دې صفت منکر ده.

نوټ: په اسلام کې عدل شته او هر چاته په برابر ډول حقوق ورکوي اوس چې زموږ ټولنه کې څوک د ښځو د زده کړې له حق څخه منکر ده هغه د اسلام له تفسیر څخه غلط برداشت کړې او یا خو بیخي د اسلام په هغه اصلي هدف چې هغه د جهالت څخه د خلکو راویستل دي نه پوهیږي.

Ketabton.com

د حضرت محمد(ص) فرمايي دی ارشاد مبارک: پر هر مسلمانې ښځې او نارینه باندې د علم زده کړه فرض ده.

او ځینې مسلمانان ددې حديث مبارک نه غلط فهم اخلي او وايي چې ددې څخه مطلب اسلامي علم دی نه دنیوي علم. او راځو اوس د هغه وخت او د اوس وخت پرتلې ته، هغه وخت دنیوي علومو دومره پرمختګ نه وه کړې خو بیا هم په ساده ډول موجود وه یوه واقعه د حضرت عمرفارق (رض) د زماني بیانووم؛ یوه ورځ دی مبارک د خپل عادت مطابق د شپې له کوره راووته چې د یوه شخص ښځه په اولاد مریضه ده نو سمدستي بیرته خپل کورته راځي او خپله ښځه له ځان سره ملګرې کوي او دهمغه شخص کورته ورځي او د عمرفاروق(رض) ښځه مبارکه د هغه شخص د ښځې خدمت کوي او د ښځې اولاد په صحيح او سلامت ډول پيداکيږي نو اوس ددې مثال په وړاندې کولو اکتفاء او خبره د عقل خاوندانو ته پرېږدو.

او ځینو ته چې دا خبرې او دلائیل وړاندې کړې نو بیا وايي طب کې ورته ضرورت شته ممانعت يې نه کوو طب دې ووايي هیڅ خبره نشته، خو دوی بیا وايي چې ددوي ژورنالیز، حقوق او داسې نورو علومو ته څه ضرورت ده هلته دوی هیڅ نه شي کولای هغه ټول د نارينه وو کار ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښځو د زده کړې حقوق په اسلام کې

نو اوس دداسې خلکو لپاره لږ منطقوي او لږ فلسفي بحث پکار ده چې ددوي اذهان لږ روښانه شي.

1. **لومړۍ عقلي دلیل د طب په برخه کې:** په قرآن عظیم الشان کې د ماشوم د پیدا کیدلو ټول ادوار په منظم ډول تشریح شوي او د خلکو د ذهنونو د پراختیا لپاره او دهغې څخه د ګټې اخیستنې لپاره الله(ج) په قرآن عظیم الشان کې دا طبي بحث کړې ده، اوس راځو اصلي مطلب ته په قرآن عظیم الشان کې ددې مسئلې نه مخکې او نه وروسته او نه په کوم بل ځای کې دې خبرې ته اشاره شوې چې دا مسئله صرف د نارینه وو لپاره ده او هغوي دې په دې مسئله کې څیړنې وکړي او معلومات دې راغونډ کړي بلکې دا مسئله په عمومي ډول د هر چا لپاره بیان کړې ده نو داده الله(ج) په طب کې په دوي باندې ممانعت نه ده راوستې نو یو نارینه بیا څوک ده چې ددوي دا حق ورځینې اخلي په هیڅ صورت څوک دا حق نه لري چې ددوي دا حق ورنه په یوه نه ویلوسره واخلي. او یوه بله په زړه پورې خبره الله(ج) په قرآن عظیم الشان کې مسلمانان دی ته تشویقوي چې تاسې علم وکړئ که غواړئ کامیابه شئ د ژوند په ټولو اموراتو کې او ځای ځای فرمایي او بې علمي یې له ړندیدو سره، تیارې سره او داسې نورو حالتونو سره تشبې کړې ده.

2. **دویم عقلي دلیل د قضاء او څارنوالۍ په برخه کې:** الله(ج) په قرآن عظیم الشان کې په تفصیل سره د میراث مسئله ذکر کړې ده او دا مسئله هم په عامه ډول د ټولو مسلمانانو په خدمت کې ایښې ده هغه که نارینه دي او که ښځینه دي نو ددې حق څخه هر څوک مستفید دي او هیڅوک نشي کولې چې دی مسئله کې اصلاحات راولي یعني نشي کولې چې ددې مسئلې زده کړه او په دې برخه کې کار کول د نارینه یا د ښځینه وو مربوط کړي بلکې دواړه بغیر له کوم ممانعت څخه په دې برخه کې زده کړې او کار په خلاص مټ سره کولی شي. نو دې مسئلې څخه څرګندیږي چې ښځه په قضاء او څارنوالۍ کې زده کړه او دنده دواړه تر سره کولای شي.

3. **دریم عقلي دلیل د ژورنالیزم په برخه:** موږ او تاسې د ژورنالیزم د نوم په اوریدو سره داسې فکر کوو چې د یو لوري پیغام، خبر او امر د بل لوري د خبرولو او هغوي ته د امر د رسولو څخه عبارت ده، چې تر څو خلک د پرمختګ، اصلاحاتو،عامه حقوقو او داسې نورو موضوعاتو څخه خبر شي، او د خلکو اذهان د راتلونکو خطراتو مقابل کې اماده شي او په وخت سره اقدام وکړي، که خطر ورته مواجې وي ددفعه کولو لپاره هڅه وکړي او که کوم بل مسلمان ته مواجې وي هغه سره هم مرسته وکړي او له خطراتو یې وژغوري، چې په پایله کې د خلکو تر منځ نظم، وروګلوي،مینه محبت، او په یو بل باور زیاتیږي او ټولنه د سوکالۍ، آبادۍ او پرمختګ په لور سوق کیږي نو دا دومره لویه او عظیمه وظیفه ده چې کوم مسلمان یې ترسره کړي او د ټولنې لید لورۍ د پر مختګ په لور سوق کړي نو د الله(ج) په نزد به یې څومره ثوابونه وي. نو اوس راځو د موضوع اصلي مطلب ته او په اسلام کې د ښځې لپاره په دې برخه کې زده کړې کول او دنده تر سره کول تر بحث لاندې نیسو. حضرت عائشه(رض) د حضرت محمد مصطفی(ص) بي بي مبارکه وه او اُم المؤمنین ده، دې مبارکې چې د حضرت محمد(ص) نه څه الهي اوامر اوریدلي ول هغه په پوره امانت او دیانت سره مسلمانانو ته رسولي دي. نو ددې مبارکې د ژوند دې مسلک ته که وکتل شي نو ښځو ته د ژورنالیزم په مسلک زده کړې او کار روا ګرځي او هره ښځه کولای شي چې د اسلام په چوکاټ کې د دیني مقدساتو ته په احترام سره د ژورنالیزم په مسلک کې زده کړې او کار وکړي.

4. **نقلي دلیل او پکې د ښځې سیاست کې د ګډون حق:** دلته هغه واقعه بیانووم چې د مکې د فتحې په ورځ پیښه شوه هغه داسې واقعه وه: حضرت محمد(ص) د مکې د فتحې په ورځ د لسو کسانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښځو د زده کړې حقوق په اسلام کې

په اړه چې هغو لسو کسانو کې د حضرت ابوثفیان(رض) ښځه هنده بنت اخطب هم شامله وه د وژلو دومره قطعي امر کړې وه چې ویلي یې ول که چا د کعبې د مبارک غلاف لاندې هم وموندل دا کسان نو ودې وژل شي په دې وخت کې یوه ښځه اصحابه حضرت اُم هاني(رض) دې نفرو ته فناء ورکوي او حضرت علي(کرم الله وجه) راځي او دې اصحابې ته وايي دا کسان ماته راپریږده چې زه یې ووژنم ځکه چې حضرت محمد(ص) یې د وژلو امر کړې ده هغه مبارکه ورته فرمايي زه دا هیچا ته نه پریږدم چې ویې وژني ځکه چې ما فناء ورکړې ده، حضرت علي(رض) د الله(ج) رسول مبارک ته ورځي او له ځان سره یې را ملګرې کوي او جریان ورته بیانوي کله چې دوي اصحابې ته رارسیږي نو دی مبارک اصحابې ته وايي چې ته ولې علي(رض) نه پریږدې چې دا کسان ووژني هغه ورته وايي یا رسول الله(ص) دوي ته ما فناء ورکړې ده حضرت محمد(ص) ورته وايي چې تا چاته فناء ورکړې هغوي ته موږ هم فناء ورکړې ده. نو دې واقعي څخه د ښځې موقف په اسلامي سیاست کې ښکاره کیږي. نو اوس که موږ ووایو بده به نه وي چې ښځه په اسلامي سیاست کې کولې شي زده کړې وکړي او کار هم تر سره کړي.

نوټ: ددې دلیلونو څخه څرګندیږي چې ښځه کولی شي د اسلام د اصولو په مراعات سره په هره برخه کې چې دا وغواړي زده کړې وکړي او په هغه برخه کې د اسلام تر سیورې لاندې کار هم وکړي.

موجود حالات افغانستان کې: په افغانستان کې اوس د تعلیم کچه ۴۲٪ سلنه ده او دا ټيټه د زده کړې سلنه ددې ښکارندویي کوي چې افغانستان وروسته پاتې ده او دا د وروسته پاتې والي عامل په لوړه کچه ښځو ته په پوره ډول څنګه چې لازمه ده هغسې د تعلیم حق نه ده ورکړل شوې او په تعلیمي برخه کې ورته په پوره ډول ضمینه نه دمساعده شوې.

پنزونه او لیکنه

محمد نثار انصاري

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

د کندهار پوهنتون

د حقوقو او سیاسي علومو

د قضاء او څارنوالی

څانګې محصل

لومړی سمستر

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library